

Justícia i Pau, 50 anys practicant la Doctrina Social de l'Església

Dill, 5/02/2018 per Catalunya Religió

(*Laura Mor -CR*) El 1972 van publicar una nota al diari denunciant la pràctica sistemàtica de la tortura en les comissaries de la policia. El fiscal els va acusar de difondre propaganda il·legal i en demanava dos anys de presó. Tots els dirigents de Justícia i Pau van ser processats i citats a declarar al Tribunal d'Ordre Públic. “Va ser el bateig de foc de Justícia i Pau”, explica **Eduard Ibáñez**, que n'és el director. El proper 24 de febrer l'entitat celebra 50 anys de vida.

L'anècdota situa la capacitat d'incidència d'aquesta associació que va néixer com a Secretariat Iustitia et Pax el mes de febrer de 1968. L'objectiu: vetllar per “aplicar l'evangeli al món real i concret”. I també, en ple franquisme, contribuir a portar la democràcia a Espanya.

“Voluntaris de pedra picada”

La xarxa avui és present en [vuit de les deu diòcesis](#) amb seu a Catalunya. “Justícia i Pau té molta vitalitat i està molt arrelada a Catalunya”, valora l'advocat Eduard Ibáñez. En el cas de Barcelona, compten amb el suport econòmic d'uns cinc-cents associats i amb cent vint persones actives. Visiten presons, dinamitzen les diferents comissions de treball, escriuen articles per la premsa o fan recerca. Són perfils compromesos. Ibáñez posa com a exemple els seixanta voluntaris que visiten presons de forma regular: “Són gent molt implicada, voluntaris de pedra picada”.

L'equip que conformen ha fet possible les darreres campanyes sobre els [minerals de conflicte](#) o pel [treball decent](#). Justícia i Pau Barcelona també participa d'accions de denúncia pública junt amb d'altres entitats, com en el cas de la campanya sobre la [banca armada](#) -que denuncia la política d'inversions en la indústria armamentística- o la plataforma [Stop Mare Mortum](#). Són accions de sensibilització

i d'incidència a mig termini. En paral·lel, els membres de Justícia i Pau també ofereixen [xerrades formatives](#) en escoles, parròquies i associacions.

Avui, mantenen activa la [connexió internacional](#) i, a la diòcesi de Barcelona, s'organitzen en [vuit comissions](#). En aquests moments, però, treballen en un nou pla estratègic amb quatre grans prioritats: els drets humans –que concreten en habitatge, treball, menors, migrants i refugiats–; la justícia penal i les presons; el desenvolupament sostenible dels pobles –que casa amb l'[encíclica Laudato si'](#) del **papa Francesc**–; i, finalment, l'educació per la pau –amb l'objectiu de promoure la convivència en una societat plural i de forma específica amb els joves.

Utopies que no ho són

Amb el lema 'Utopies que no ho són, 50 anys denunciant injustícies, treballant per la pau', el proper dissabte 24 de febrer s'ha convocat a tots els socis i amics de l'entitat per celebrar el 50è aniversari de Justícia i Pau Barcelona. Ja són [obertes les inscripcions](#) a aquest acte, que començarà amb una eucaristia a la parròquia de Santa Tecla i seguirà amb un dinar popular i un concert a càrrec del grup 'Tres de vuit'. El mes d'abril inauguraran una exposició itinerant.

L'aniversari es clourà amb la Trobada Europea de Justícia i Pau, que tindrà lloc els dies 28, 29 i 30 de setembre a Barcelona. L'encontre servirà per treballar el dret a l'aigua i la seva gestió sostenible. Hi són convocades les 30 comissions nacionals que hi ha a [Justícia i Pau Europa](#).

Orientats a la incidència pública

Barcelona és la primera seu de Justícia i Pau a tot l'Estat. Neix el febrer de 1968. El mateix any es fundaria [Justícia i Pau Espanya](#), que presideix el mateix Ibáñez.

En el cas de Barcelona, l'entitat agafa empenta amb la figura del periodista **Joan Gomis**, nomenat director el 1976 i president des del 1987 fins a la seva mort, el 2001. “[Gomis](#) és qui estructura, consolida i orienta l'entitat; li dona el relleu mediàtic inicial i aconsegueix fer xarxa”, explica l'actual director. I posa com a exemple “la gran volada que va agafar [la campanya del 0,7%](#)”.

En aquella primera etapa, Justícia i Pau se situa amb força en l'escena de l'opinió pública. Als anys vuitanta lidera la campanya contra l'entrada d'Espanya a l'OTAN. La decisió es va sotmetre a referèndum i a Catalunya va guanyar el no. “Justícia i Pau hi va tenir molt a veure; ja era tota una escola de pau”.

Tampoc es pot entendre la història de l'entitat sense l'economista **Arcadi Oliveres**. D'aquest [activista i defensor dels drets humans](#), Eduard Ibáñez en destaca “el seu mestratge i la capacitat d'incidència amb les seves [xerrades](#)”. Oliveres presideix l'entitat a partir del 2002 i fins el 2014. Des del [juny del 2014](#), l'advocat **Eudald Vendrell** n'és el president.

Entre les personalitats que han imprès caràcter propi a l'entitat, hi ha també el pedagog **Jordi Cots**. Divulgador de la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de l'Infant, va [fundar i promoure](#) la Comissió de la Infància de Justícia i Pau.

A aquests tres noms clau s'hi ha de sumar també el de **Tica Font**, avui directora de l'Institut Català Internacional per la Pau. Del seu pas per Justícia i Pau, des de finals dels noranta i l'any 2000, Ibáñez subratlla com va qüestionar el militarisme i

va incidir amb la cultura de la pau i el desarmament.

Una resposta al Concili Vaticà II

El febrer de 1968 un grup de laics va demanar al bisbe estendre la xarxa en defensa dels drets humans, com a resposta al [Concili Vaticà II](#). Eren **Jacint Humet, Josep Maria Vilaseca, Josep Maria Fornés i Ramon Garcia-Nieto**. L'any 1987 es va transformar en l'Associació pública de fidels Justícia i Pau Barcelona.

Com a associació canònica, d'Església, Justícia i Pau ha comptat amb els consiliaris **Josep Boix**, els qui posteriorment serien nomenats bisbes **Joan Carrera i Joan Enric Vives**, i amb **Josep Maria Fisa**, que encara exerceix aquesta funció.

Entre la gent que va donar cos als inicis de l'entitat hi ha **Maria Lluïsa Caparà, Núria Raventós, Maria Guarro, Lluïsa Guarro, Rosa Griso, Frederic Roda, Anton Canyelles, Josep Verde Aldea, Marc Taxonera, Joan Majó, Fèlix Martí, Joaquim Ferrer**. “Molts van passar a la política quan va arribar la democràcia”, apunta Ibáñez.

Completen la llista dels primers anys **Joaquim de Nadal, Joaquim Pibernat, Pere Sureda, Josep Mogas, Gaspar Espunya** –que van exercir o bé de directors o de secretaris–; i també **Lleonard Ramírez, Ramon Soler, Sebastià Benet**. Més endavant, l'entitat ha comptat amb figures com **Anna Gudiol, Teresa Raich, Pepa Ballada i Paquita Conejero**.

La Doctrina Social de l'Església, en pràctica

Del moment eclesial actual, Eduard Ibáñez valora en positiu la figura del papa Francesc: “El seu impuls ens està ajudant; el seu llenguatge, el seu missatge; la mateixa encíclica *Laudato si'*”, apunta. Un reforç essencial en la tasca de sensibilització que assumeix Justícia i Pau. “La nostra feina és mobilitzar la gent que no lliga la seva fe amb la realitat social”, defensa.

“Ens pertoca difondre la [Doctrina Social de l'Església](#) i fer-la realitat a Catalunya”. Considera que “és un patrimoni molt valuós pels cristians i que té un potencial transformador enorme”. Per això conclou que “conèixer la Doctrina social de l'Església i portar-la a la pràctica és un repte fonamental pels cristians”.